

TEBLİĞ

Maliye Bakanlığından:

DÖNER SERMAYELİ İŞLETMELER GENEL TEBLİĞİ
(DÖNER SERMAYELİ İŞLETMELER DETAYLI HESAP PLANI)
(SIRA NO: 1)

Amaç

MADDE 1 – (1) 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun Geçici 11’inci maddesinde, kamu idarelerinde kurulmuş döner sermayeli işletmelerin 31/12/2010 tarihine kadar yeniden yapılandırılacağı, döner sermayeli işletmeler yeniden yapılandırılmaya kadar bunların bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesi ile kontrol ve denetiminin Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirleneceği hükmüne bağlanmış olup bu hükmüne istinaden “Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği” 1/5/2007 tarih ve 26509 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

(2) 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 5793 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi ile değişik 52 nci maddesinin dördüncü fıkrası ile Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tanımına bağlı kalınmaksızın, mali istatistiklerin derlenmesi amacıyla, uluslararası sınıflandırmalara uygun olarak, ayrıca genel yönetim sektörü adıyla bir kapsam belirlemeye ve bu kapsamdaki kamu idarelerinin mali verilerini almaya Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

(3) Bakanlığımızca, mali istatistikler açısından genel yönetimin kapsamı, 4/2/2009 tarih ve 27131 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Genel Yönetim Mali İstatistikleri Genel Tebliği ile belirlenmiş ve döner sermayeli işletmeler genel yönetim kapsamına alınmıştır.

(4) 5018 sayılı Kanunun 53’üncü maddesine göre genel yönetim sektörüne dahil kurumların mali verilerinin konsolide edilerek, genel yönetim sektörü düzeyinde mali rapor, tablo ve istatistiklerin üretilip belirlenen sürelerde yayımlanması ve genel yönetim sektörü kapsamında bulunan döner sermayeli işletmelerin hesap planlarında da konsolide mali rapor, tablo ve istatistiklerin üretilmesine imkan verecek detayda ortak yardımcı hesapların kullanılması gerektiğinden Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde değişiklik yapılmaya kadar, bu Tebliğ ile yeni hesapların açılmasına, defteri kebir düzeyinde açılmış bazı hesapların yardımcı hesap olarak açılması nedeniyle kullanılmamasına ve döner sermayeli işletme hesaplarının konsolidasyonuna yönelik ortak yardımcı hesapların belirlenmesine karar verilmiştir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde yeni açılan ve yardımcı hesaba dönüştürülen hesapları, döner sermayeli işletmeler hesaplarının konsolidasyonu için kullanılacak ortak yardımcı hesaplar ile işletmelerin detaylı hesap planlarının hazırlanmasında uyulacak esas ve usulleri kapsamaktadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun Geçici 11’inci maddesi ve Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 597’nci maddesine istinaden hazırlanmıştır.

Bütçe hesaplarının açılması ve bütçe sınıflandırması

MADDE 4 – (1) İşletmelerin bütçe uygulamalarında kullanacakları “Kurumsal Sınıflandırma Anahtarı Tablosu (EK:1)’de, “Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Sınıflandırma Tablosu” (EK:2)’de, “Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Tablosu” (EK:3)’de ve “Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Tablosu” (EK:4)’de gösterilmiştir.

(2) İşletme hesaplarının, işletme bütçesiyle ilişkisinin kurulması amacıyla bütçe hesapları açılmıştır.

(3) Bütçe hesapları ana hesap grubu; işletmelerin bütçe gelir ve bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya uygun olarak izlenmesi ve bütçe uygulama sonuçlarının üretilmesi için kullanılır.

(4) Bu ana hesap grubu; bütçe gelir hesapları, bütçe gelirlerinden ret ve iade hesapları, bütçe gider hesapları ve bütçe uygulama sonuçları hesap grupları şeklinde bölümlenir.

a) “80” Bütçe gelir hesapları: Bu hesap grubu; işletmelerin bütçelerinde bütçe geliri olarak belirlenen tutarların izlenmesi için kullanılır ve niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

800 Bütçe Gelirleri Hesabı

805 Gelir Yansıtma Hesabı

1) 800 Bütçe Gelirleri Hesabı; işletmelerin mevzuatı veya bütçeleri gereğince bütçe geliri olarak belirlenen ve bunlardan nakden veya mahsuben yapılan tahsilatın izlenmesi için kullanılır. İşletmelerin bütçe gelirleri hesabı, bu Tebliğ ile belirlenen bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırmasına uygun olarak yardımcı hesaplara ayrılır.

2) 805 Gelir Yansıtma Hesabı; gelir tablosu hesapları veya bilanço hesaplarına kaydedilen tutarların, ilgisine göre bütçe gelirleri hesabı veya bütçe gelirlerinden ret ve iadeler hesabına yansıtılması için kullanılır. Bütçe gelirleri

hesabının bakiyesi ile bütçe gelirlerinden ret ve iadeler hesabının bakiyesi arasındaki fark, gelir yansıtma hesabının bakiyesine eşittir.

b) “81” Bütçe gelirlerinden ret ve iadeler hesapları: Bu hesap grubu; bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben yapılan tahsilattan mevzuatı gereğince yapılan ret ve iadelerin izlenmesi için kullanılır ve niteliğine göre bu grup içinde açılacak 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabından oluşur.

c) “83” Bütçe gider hesapları: Bu hesap grubu; nakden veya mahsuben yapılan bütçe giderlerinin izlenmesi için kullanılır ve niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

830 Bütçe Giderleri Hesabı

835 Gider Yansıtma Hesabı

1) 830 Bütçe Giderleri Hesabı; işletmelerin mevzuatı veya bütçelerinin verdiği yetkiye dayanılarak nakden veya mahsuben yapılan bütçe giderlerinin izlenmesi için kullanılır. İşletmelerin bütçe giderleri hesabı, gider bütçesinin ekonomik sınıflandırmasına uygun olarak yardımcı hesaplara ayrılır.

2) 835 Gider Yansıtma Hesabı; gelir tablosu veya ilgili bilanço hesabı ile maliyet hesaplarına kaydedilen tutarlardan bütçe giderlerini ilgilendirenlerin bütçe giderleri hesabına yansıtılması için kullanılır.

c) “89” Bütçe uygulama sonuçları: Bu hesap grubu; bütçe gelir hesapları ve bütçe gider hesapları hesap grupları ile bütçe gelirlerinden ret ve iade hesapları hesap grubunda yer alan hesaplardan, bütçe uygulama sonuçlarının üretilmesi için kullanılır ve bu grup içinde açılacak 895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabından oluşur.

Yeni açılan nazım hesaplar

MADDE 5 – (1) Nazım hesaplar ana hesap grubunda; ödenek hesapları, taahhüt hesapları ile diğer nazım hesaplar grupları açılmıştır.

a) “97” Ödenek hesapları: Bu hesap grubu; bütçe ödenekleri, bunlardan yapılan kullanımlar ile tenkislerin izlenmesi için kullanılır ve niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

970 Kullanılacak Bütçe Ödenekleri Hesabı

971 Bütçe Ödenekleri Hesabı

975 Ödenekli Giderler Hesabı

1) 970 Kullanılacak Bütçe Ödenekleri Hesabı; işletme bütçelerinde öngörülen ödeneklerin, ödenek aktarma, düşme, iptal, kesinti ve devir işlemleri ile yıl içindeki ödenek kullanımlarının izlenmesi için kullanılır. Bu hesap, gider bütçesinin ekonomik sınıflandırmasına uygun olarak birinci ve ikinci düzey yardımcı hesaplara ayrılır.

2) 971 Bütçe Ödenekleri Hesabı; işletme bütçelerinde öngörülen ödenekler ile ödenek aktarma, düşme, iptal, kesinti ve devir işlemlerinin izlenmesi için kullanılır. Bütçe Ödenekleri Hesabı, birinci düzey yardımcı hesap olarak bu Tebliğ eki Detaylı Hesap Planı Ortak Yardımcı Hesaplar Tablosunda (EK:5) gösterilen yardımcı hesaplardan sonra gelmek üzere, gider bütçesinin ekonomik sınıflandırmasına uygun olarak ikinci ve üçüncü düzey yardımcı hesaplar açılır.

3) 975 Ödenekli Giderler Hesabı; ödeneğine dayanılarak tahakkuk ettirilip nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderlerinin izlenmesi için kullanılır. Bu hesap, gider bütçesinin ekonomik sınıflandırmasına uygun olarak birinci ve ikinci düzey yardımcı hesaplara ayrılır.

b) “98” Taahhüt hesapları: Bu hesap grubu; yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilenler ile bunlardan yerine getirilenler veya feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılır ve niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

980 Gider Taahhütleri Hesabı

981 Gider Taahhütleri Alacaklı Hesabı

a) 980 Gider Taahhütleri Hesabı; yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen ve mevzuatı gereğince bunlara ilave edilen cari ve sermaye nitelikli taahhüt tutarlarının izlenmesi için kullanılır.

b) 981 Gider Taahhütleri Alacaklı Hesabı, “980 Gider Taahhütleri Hesabı” ile karşılıklı çalışır.

c) “99” Diğer nazım hesaplar: Bu hesap grubu; yönetim ve bilgi ihtiyaçlarına uygun olarak açılacak hesapların izlenmesi için kullanılır. İşletmeler yönetim ve bilgi ihtiyaçlarına göre aşağıdaki nazım hesaplar dışında kendi nazım hesaplarını oluşturabilir. Niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

990 Performansa Dayalı Ek Ödemeler Hesabı

991 Performansa Dayalı Ek Ödemeler Alacaklı Hesabı

1) 990 Performansa Dayalı Ek Ödemeler Hesabı; 5947 sayılı Üniversite ve Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 2 nci maddesine istinaden Sağlık Bakanlığı ile Refik Saydam Hıfzısıhha Merkezi Başkanlığı kadrolarında bulunan personele, performansları karşılığı hesaplanan ek ödemelerin izlenmesi için kullanılır.

2) 991 Performansa Dayalı Ek Ödemeler Alacaklı Hesabı, "990 Performansa Dayalı Ek Ödemeler Hesabı" ile karşılıklı çalışır.

Yardımcı hesaba dönüştürülen hesaplar

MADDE 6 – (1) Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçeve hesap planında yer alıp yardımcı hesaba dönüştürülen hesaplar aşağıda sıralanmıştır.

a) “364 İstihaklardan Vergi Borçlarına Karşılık Yapılan Kesintiler Hesabı” kaldırılarak “360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı”na yardımcı hesap olarak açılmıştır.

b) “365 İstihaklardan Sosyal Güvenlik Kurumu Prim Borçlarına Karşılık Yapılan Kesintiler Hesabı” kaldırılarak “361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı”na yardımcı hesap olarak açılmıştır.

c) “367 Katma Değer Vergisi Tevkifatları Hesabı” kaldırılarak “360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı”na yardımcı hesap olarak açılmıştır.

ç) “603 İlaç ve Tıbbi Sarf Malzeme Gelirleri Hesabı” kaldırılarak “600 Yurtiçi Satışlar Hesabı” ve “601 Yurtdışı Satışlar Hesabı” na yardımcı hesap olarak açılmıştır.

Detaylı hesap planı sınıflandırması

MADDE 7 – (1) Detaylı hesap planları aşağıda gösterildiği gibi sınıflandırılacaktır.

X	Ana Hesap Grubu
XX	Hesap Grubu
XXX	Hesap (Büyük Defter Hesabı)
XXX. XX	1 inci Düzey Yardımcı Hesap
XXX. XX. XX	2 nci Düzey Yardımcı Hesap
XXX. XX. XX. XX	3 üncü Düzey Yardımcı Hesap
XXX. XX. XX. XX. XX	4 üncü Düzey Yardımcı Hesap

a) Çerçeve hesap planı; bu Tebliğle ilave edilenler dahil Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde belirtilen ana hesap grupları, hesap grupları ve hesapların tamamından oluşmaktadır.

b) Detaylı hesap planı; çerçeve hesap planı ile bu Tebliğle oluşturulan her bir düzeyi iki haneli ortak yardımcı hesapların birleşmesinden oluşur.

c) İşletme hesap planı; çerçeve hesap planından işletmenin ihtiyacı olarak seçilen hesaplar ile Bakanlığımızın uygun görüşüyle ihdas edilip işletme hesap planına eklenen hesapların tamamından oluşur.

ç) İşletme detaylı hesap planı; işletme hesap planına eklenecek Tebliğ eki ortak yardımcı hesaplar ile işletme ihtiyaçlarına göre açılan yardımcı hesaplardan oluşur.

Ortak yardımcı hesaplar ve kayıt önceliği

MADDE 8 – (1) Bünyesinde döner sermaye işletmesi bulunan kamu idarelerinin her biri tüm işletmelerinde kullanılmak üzere işletme detaylı hesap planı hazırlayacaklardır.

(2) İşletme detaylı hesap planlarının hazırlanmasında esas alınmak üzere EK:5’de yer alan “Detaylı Hesap Planı Ortak Yardımcı Hesaplar Tablosu” oluşturulmuştur.

(3) Ortak yardımcı hesaplara, işletme detaylı hesap planlarında yer verilmesi ve en az bu detayda kayıt ve raporlama yapılması zorunludur.

(4) Bütçe hesaplarında, işletme bütçelerinde yer alan bütçe gelirleri ve bütçe giderlerinin sınıflandırılmasına paralel şekilde yardımcı hesaplar açılacaktır. Ödenek hesaplarının detaylarında kesin hesabın çıkarılmasına yönelik olarak oluşturulan kodlar ile bütçe giderlerine ilişkin olarak işletme bütçelerinde yer alan kodlar bir arada kullanılacaktır.

(5) Gelir tablosu ve maliyet hesapları ile bilanço hesaplarından bütçe ile ilişkisi olan hesapların detayları, bütçe hesaplarına yansıtımda ve uygulamada kolaylık sağlamak amacıyla bütçe hesaplarında yer alan yardımcı hesaplara uyum gözetilerek açılacaktır.

(6) Mali işlemler; gerçekleştiğinde tahakkuk esasına göre bilanço, gelir tablosu ve maliyet hesaplarına, müteakiben işlemin bütçe hesapları ile ilişkilendirilmesi gerekli ise nakit esasına göre bütçe hesaplarına yansıtma hesapları aracılığıyla kaydedilecektir.

(7) Ekte yer alan Detaylı Hesap Planı Ortak Yardımcı Hesaplar Tablosunun (EK:5) beş numaralı dipnotunda açıklanan hesaplara kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal ve fonksiyonel kodlar da kullanılacaktır.

Kurumsal ihtiyaçlara göre açılacak yardımcı hesaplar ve uygun görüş alınması

MADDE 9 – (1) İşletmelerin bağlı oldukları kamu idareleri muhasebe düzenlemeleri çerçevesinde oluşturdukları işletme hesap planında yer alan ilgili hesapların detaylarında; bu Tebliğ ekinde belirtilen ortak yardımcı hesaplar ile bütçe gelirleri ve bütçe giderleri hesaplarında işletme bütçelerinde yer alan ekonomik sınıflandırmaya yer vermek kaydıyla, kurumsal ihtiyaçlarına göre ve detaylı hesap planının sınıflandırma mantığına uygun olarak işletme detaylı hesap planlarına istedikleri düzeyde yardımcı hesapları açabileceklerdir.

(2) İşletmelerin bağlı oldukları kamu idareleri bu Tebliğ hükümlerini göz önünde bulundurmak suretiyle hazırlayacakları işletme detaylı hesap planlarını 15 Kasım 2010 tarihine kadar Bakanlığımıza uygun görüşe göndereceklerdir.

(3) İşletmelerin bağlı oldukları kamu idareleri 31 Aralık 2011 tarihine kadar bilgi işlem programlarında gerekli düzenlemeleri yaparak, 1 Ocak 2012 tarihi itibarıyla detaylı hesap planının uygulamasına başlayacaklardır.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.